

ZAPROSZENIE

Kaplica Królewska w Gdańsku

MSZA ŚW. DZIĘKCZYNNA - ROCZNICOWA

12 września 2025 roku - godz. 12'00

Wspomnienie Najświętszego Imienia Maryi

Upamiętniająca fundatorów Kaplicy Królewskiej

Arcybiskupa Gnieźnieńskiego ks. Prymasa Andrzeja Olszowskiego oraz Króla Polski Jana III Sobieskiego

w 342. rocznicę Wiktorii Wiedeńskiej A.D.1683

Upamiętniająca 292. rocznicę elekcji Króla Polski Stanisława I Leszczyńskiego A.D.1733

Krótką historią Kaplicy Królewskiej w Gdańsku i jej fundatorów

Kaplica Królewska w Gdańsku stała się zbudowana w latach 1678-1681 z fundacji arcybiskupa gnieźnieńskiego, Prymasa Królestwa Polskiego J.E. Andrzeja Olszowskiego h. Prus II oraz Króla Polski J.K.M. Jana III Sobieskiego h. Janina, jako tymczasowa kaplica katolicka dla wiernych, w czasie, gdy kościół Mariacki w Gdańsku znajdował się w rękach protestantów. Domniemanym architektem kaplicy był Tylman z Gameren, budowniczym Barthel Ranish, a twórcą wystroju wnętrza Andreas Schlüter Młodszy.

Jan III Sobieski h. Janina, elekcyjny Król Polski w latach 1676-1696. Jako jedyny Król Polski był wcześniej Hetmanem Wielkim Koronnym. Zwycięzca spod Podhajec A.D.1667 oraz spod Wiednia i Parkan A.D.1683. Był zwolennikiem politycznego zbliżenia z Francją. Przez pewien czas był m.in. Starostą Gniewskim i Puckim, co świadczyło o polityce Króla, związanej ściśle z Bałtykiem. Mecenasek kultury. Odwiedził Gdańsk na dłużej od 1 sierpnia 1677 do 18 lutego 1678, czego owocem m.in. była decyzja o zbudowaniu w Gdańsku, dla katolickiej mniejszości, Kaplicy Królewskiej. Nadwornym architektem królewskim, serwitorem królewskim Sobieskiego, od dnia koronacji, był Tylman z Gameren, towarzyszący królowi w podróżach. Oczywistym stało się, że to on zaprojektuje Kaplicę Królewską.

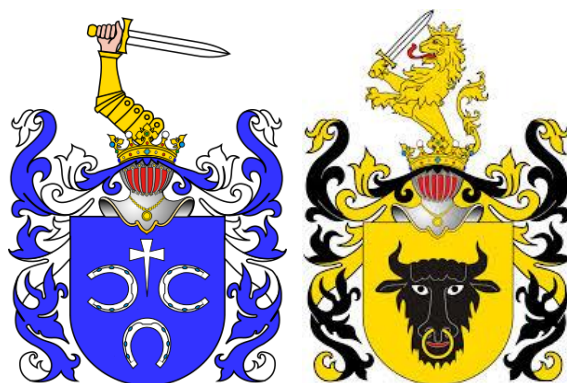
Prymas Królestwa Polskiego Andrzej Innocenty Olszowski, biskup chełmiński w latach 1661-1674, następnie arcybiskup gnieźnieński w latach 1674-1677. W roku 1645, jako kanonik gnieźnieński, przybywał w orszaku Ludwika Marii Gonzaga de Nevers — księżniczki mantuańskiej do Polski. W dniu 11 lutego 1646 roku uroczyste wjeżdżał z orszakiem do Gdańska, gdzie zaplanowany był ślub z Królem Władysławem IV. Ostatecznie, z powodu choroby króla, ceremonia zaślubin odbyła się 10 marca 1646 roku w Warszawie, a koronacja 15 lipca 1646 roku na Wawelu. Za wierność dworowi Olszowski został mianowany w roku 1660 referendarzem koronnym a w roku 1641 biskupem chełmińskim. Po abdykacji Jana II Kazimierza, Olszowski opowiadał się za kandydaturą Króla Piasta do tronu. Był głównym architektem wyboru Michała Korybuta Wiśniowieckiego podpisując jego *pacta conventa*. Po śmierci Wiśniowieckiego opowiedział się za kandydaturą Jana III Sobieskiego, podpisując *pacta conventa* kolejnego króla elekcyjnego. W dniu 2 lutego 1676 roku koronował na Króla Polski na Wawelu Jana III Sobieskiego oraz na Królową Polski Marię Kazimierę de la Grange d'Arquien. Umarł w Gdańsku 29 sierpnia 1677 roku, zapisując w testamencie 80.000 złotych na budowę Kaplicy Królewskiej. Król Sobieski uzupełnił pozostałe 20.000 złotych.

W dniu 12 września 2025 roku będą zaprezentowane po raz pierwszy obrazy zawieszane w Kaplicy Królewskiej przedstawiające Prymasa Andrzeja Olszowskiego oraz Króla Jana III Sobieskiego. Obrazy zostały ufundowane przez proboszcza ks. prałata Ireneusza Bradtkę.

PRELEKCJA

Przed Mszą św.,
o godz. 11.30-11.45
odbędzie się krótka prelekcja
Wojciecha Edwarda Leszczyńskiego
dotycząca wydarzeń rocznicowych.

Fundacja Domu Leszczyńskich
im. Króla Stanisława Leszczyńskiego „QUOMODO”
www.quomodo.org.pl